PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 90 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 19 kwietnia 1929 r.

Z. S. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Prawda 13.IV donosi, że PPS prosi władze o wydanie zakazu demonstracji w dniu 1-go maja, gdyż się obawia, iż demonstracje te przeistoczą się w demonstracje przeciwko rządowi.

Prawda 13.IV notuje konfiskatę pism polskich w związku z ogłoszeniem przez te pisma komentarzy do artykułu marsz. Piłsudskiego.

Izwiestja 13.IV, oświadczają w depeszy z Warszawy (Bratina), iż sytuacja, która wytworzyła się po decyzji premjera Bartla o jego ustąpieniu ze stanowiska, wywołała paniczne nastroje w kołach gospodarczych.

Izwiestja 12.IV w depeszy z Warszawy (Bratina) streszczają pogłoski o przewidywanych zmianach w rządzie i twierdzą, że zwyżka kursu dolara w Warszawie spowodowała wielkie zaniepokojenie w kołach gospodarczych.

Izwiestja 11.IV streszczają głosy prasy polskiej w sprawie dezygnowania min. Świtalskiego na stanowisko premjera, oświadczając, że gdyby nominacja Świtalskiego nastąpiła, będzie to stanowiło groźbę dla Sejmu, lecz da „piłsudczykom" możność uniknięcia ostatecznej rozgrywki.

Prawda 11.IV w art. (Łapińskiego) p. t. „Choroba Marszałka a choroby przejściowej epoki" omawia art. marsz. Piłsudskiego, jako objaw choroby autora. Pismo oświadcza, iż w życiu politycznem Polski istnieje pewien dualizm. Gdy Marszałem jest zdrów, mieszka w Belwederze, gdy jest chory, przenosi się do Inspektoratu Sił Zbrojnych i nad Polską zbierają się chmury. Treść artykułu Marszałka jest, zdaniem Łapińskiego, „tak ordynarna, iż korespondenci pism sowieckich nie odważyli się na dokonanie pełnego przekładu". Artykuł Marszałka oparty jest na słowniku „koszar dla niewolników, domu publicznego i lecznicy dla chorych na choroby weneryczne". Jest to objaw patalogiczny, objaw niepoczytalności, lecz niepoczytalności, połączonej z pewną metodą, mianowicie z metodą pastwienia się nad demokracją i Sejmem. Oczywiście demokracja i Sejm otrzymały to, na co zasłużyły, lecz znaczenie pastwienia się faszystów polskich nad Sejmem nie ogranicza się do życia politycznego Polski, jest to historyczna lekcja o znaczeniu światowem, objaw zemsty burżuazji za walkę, która doprowadziła do zawarcia wymuszonego pokoju ryskiego. P. P. S. ponosi zasłużoną karę, gdyż człowiek, do którego partja ta ustosunkowywała się jako do swego wodza narodowego, „wymazał twarz socjalistów nawozem i wyrzucił sztandary partji do ustępów swych koszar". Na gruncie faszystowskiego ustroju w Polsce wzrastają przeciwieństwa społeczne i gospodarcze, wzrastają trudności międzynarodowe i obelgi nie wyjaśniają sytuacji. Przejściowy okres w życiu politycznem Polski nie minął, lecz po ogłoszeniu artykułu marsz. Piłsudskiego opozycja upokorzyła się przed faszyzmem.

Raboczaja Moskwa 12.IV w art. wst. p. t. „Konwulsje faszyzmu polskiego" omawia artykuł marsz. Piłsudskiego, oświadczając, iż zawarta w tym artykule „niecenzuralne obelgi" nie wymagają komentarzy, gdyby nie to, iż stanowią one wstęp do likwidacji Sejmu. Przeszkodę ku tej likwidacji stanowi stosunek banków zagranicznych do sytuacji w Polsce. Banki te ufają bardziej Sejmowi niż dyktaturze faszystowskiej. Gdyby marsz. Piłsudski zlikwidował Sejm i stwierdził następnie swe posłuszeństwo dla bankierów międzynarodowych, bankierzy ci nie protestowaliby przeciwko likwidacji Sejmu, narazie jednak „awanturnicza polityka" marsz. Piłsudskiego wzbudza w sferach bankowych pewne obawy. Nie jest wykluczone, iż w najbliższej przyszłości „w obozie piłsudczyków zwyciężą skrajni czarnosotincy i Sejm będzie wówczas rozpędzony". Jednak i w tym wypadku wzmocnienie dyktatury faszystowskiej nie wstrzyma zrewolucjonizowania mas i nie przeszkodzi zwycięstwu polskiej klasy robotniczej.

Komsomolskaja Prawda 11.IV w art. wst. p. t. „Demokratycznan krasomówczość marsz. Piłsudskiego" nazywa artykuł Marszałka „garścią asenizacyjnych określeń, które stanowią doskonałą ilustrację do demokratycznych zwyczajów, które panują na polskim forpoście cywilizacji europejskiej". Język marsz. Piłsudskiego jest językiem gnijącej demokracji burżuazyjnej i dowodem chorobliwego stanu „wodza faszyzmu polskiego". Omawiając stosunki między rzą-

tem a Sejmem, pismo twierdzi, iż upokorzenie się Sejmu przed marsz. Piłsudskim i utworzenie „rządu silnej ręki“ jest nieuniknione. Polska klasa robotnicza będzie musiała „zmieść w kupę cały ten asenizacyjny zwierzyniec“.

Komsomolskaja Prawda 11.IV zamieszcza rysunek, na którym marsz. Piłsudski, stojąc na łóżku, bije po głowie posła na Sejm i pluje nań. Podpis pod rysunkiem brzmi: „Ekscelencjo, na miłość Boską, niech się pan nie denerwuje, pan jest jeszcze nieco chory“.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 13.IV oświadczają, iż część prasy polskiej prowadzi nadal kampanję przeciwko ZSRR, przyczem „Kurjer Poranny“ posługuje się sfałszowaną treścią rzekomych artykułów prasy sowieckiej. W komentarzach pismo oświadcza, iż okoliczności zgonu Apanasiewicza są nadal niewyjaśnione. Coraz jaskrawiej uwydatnia się dążenie polskich kół militarystycznych do wykorzystania tragedji w Baranowiczach dla spowodowania nowego zatargu między Polską a ZSRR. Polityka tego rodzaju szkodzi przedewszystkiem Polsce, która „drogo musi opłacać podobne awantury“.

Prawda 13.IV cytując głosy prasy sowieckiej, wspominna o „zagadkowych okolicznościach śmierci Apanasiewicza“.

Raboczaja Moskwa 12.IV w komentarzach do komunikatu ajencji „Tass“ o stosunku prasy polskiej do sprawy Apanasiewicza, określa stosunek ten jako „szczyt wyjątkowej bezczelności“ i podkreśla, że „prasa piłsudczyków wykorzystywuje strzały niepoczytalnego Apanasiewicza dla wściekłej kampanji przeciwko ZSRR“. Pismo domaga się przeprowadzenia lekarskiej ekspertyzy powodów zgonu Apanasiewicza, twierdząc, iż powody te mogą nasunąć rozmaite przypuszczenia, gdy się weźmie pod uwagę „zwyczaje polskiej policji w małem miasteczku na granicy“.

Komsomolskaja Prawda 11.IV streszcza p. t. „Oszczerstwa piłsudczyków. Bezczelna kampanja prasy polskiej przeciwko dyplomacji sowieckiej“ głosy pism polskich w sprawie Apanasiewicza.

Siegodnia 15.IV omawia w korespondencji z Warszawy (Dobrotina) sprawę Woyciechowskiego w związku z jej ponownem rozpatrzeniem w sądzie apelacyjnym. Pismo podkreśla, iż wyrok pierwszej instancji zaskoczył przez swoją surowość nie tylko całą emigrację rosyjską, lecz również znaczną część społeczeństwa polskiego. Przytaczając obszerny wyciąg z motywów wyroku, pismo oświadcza, iż między temi motywami a treścią wyroku istnieje sprzeczność, która powoduje, iż w polskich kołach sądowych i prawniczych panuje wielkie zainteresowanie ponowną rozprawą w tej sprawie.

NIEMCY A ZSRR.

Izwiestja 12.IV donoszą o odwiedzeniu komisarjatu ludowego rolnictwa RSFSR przez członków delegacji Prus Wschodnich. Omawianno kwestję współpracy rolnictwa Prus Wschodnich z rolnictwem sowieckiem.

Izwiestja 11.IV witają z uznaniem stosunek prasy Prus Wschodnich do pobytu delegacji PrusWschodnich w ZSRR, oświadczając, iż stosunek ten spotka się z niewątpliwem uznaniem opinji sowieckiej.

Izwiestja 11.IV donoszą o odwiedzeniu zastępcy prezesa rady komisarzy ludowych RSFSR Leżawy przez delegatów Prus Wschodnich. W rozmowie omawiano sprawę pogłębienia stosunków gospodarczych między Prusami Wschodniemi a ZSRR.

Izwiestja 13.IV donoszą o wizycie delegacji Prus Wschodnich w komisarjacie ludowym handlu. Komisarz ludowy Mikojan wygłosił przemówienie, w którem położył nacisk na potrzebę rozwoju stosunków gospodarczych między Prusami Wschodniemi a ZSRR.

Izwiestja 13.IV, donosząc z Berlina o wymianie aktów ratyfikacji niemiecko-sowieckiej konwencji koncyljacyjnej, oświadczają, iż konwencja ta stanowi doniosły akt w całokształcie niemiecko-sowieckiego porozumienia. Konwencja przewiduje koncyljacyjne rozstrzyganie ewentualnych sporów między Niemcami a ZSRR przez komisję, w której liczba delegatów niemieckich równać się będzie liczbie delegatów sowieckich. Zawarcie tej konwencji stanowi dowód żywotności proponowanych przez ZSRR metod rozstrzygania zatargów międzynarodowych.

ANGLJA A Z. S. R. R.

Prawda 12.IV donosi o pobycie członków delegacji angielskiej Dunlopa i Reffa w Charkowie. Delegaci zwiedzili przemysł charkowski. Dunlop oświadczył współpracownikom prasy sowieckiej, iż uznaje potrzebę nawiązania kontaktu między przemysłem angielskim a ukraińskim przemysłem budowy maszyn.

Izwiestja 12.IV donoszą o odwiedzeniu zachodniej izby handlowej w Moskwie przez członków delegacji angielskiej. W rozmowie delegatów angielskich z kierownikami izby omawiano formy ewentualnego współdziałania angielskich organizacyj handlowych z izbą zachodnią.

Prawda 13.IV ogłasza komunikat delegacji angielskiej, oddany do użytku korespondentów pism angielskich w Moskwie. Komunikat ten stwierdza, iż podczas spotkania delegacji angielskiej z Piatakowem, oświadczył Piatakow w imieniu rządu ZSRR, iż rząd ten życzy sobie bardzo rozwoju stosunków handlowych z Anglją, lecz rozwój ten nastąpi dopiero po wznowieniu stosunków dyplomatycznych. Delegacja jest zdania, że nawiązanie stosunków dyplomatycznych zależy od znalezienia korzystnej dla Anglji i dla ZSRR formy tego nawiązania, co nie jest, zdaniem delegacji, niemożliwością.

SZWAJCARJA A Z. S. R. R.

Rul 17.IV podaje, iż funkcjonarjusz misji handlowej ZSRR w Paryżu Kesler uzyskał prawo dwutygodniowego pobytu w Szwajcarji w celu organizacji półurzędowej sowieckiej misji handlowej. Podczas swego pobytu w Szwajcarji zawarł Kesler z przemysłem szwajcarskim tranzakcje na sumę 5 miljon. franków. Po upływie dwutygodniowego terminu zwrócił się Kesler do rządu federalnego z prośbą o przedłużenie jego prawa pobytu w Szwajcarji i prośbie tej stało się zadość pod warunkiem, iż nie będzie zajmował się w Szwajcarji żadną polityką.

PAŃSTWA AZJATYCKIE A Z. S. R. R.

Izwiestja 12.IV w art. wst. p. t. „Potrzebne jest zupełne wyjaśnienie“, oświadczają, iż niepodległość Afganistanu, utrzymującego przyjazne stosunki z Persją i Turcją, pozostaje w sprzeczności z kierunkiem polityki angielskiej na Wschodzie. Wobec tego dąży polityka Anglji do poparcia żywiołów reakcyjnych w Afganistanie, Persji i Turcji, do przeciwdziałania wpływom ZSRR na Wschodzie oraz do wytwarzania zatargów między wymienionemi państwami azjatyckiemi. Poczynając od jesieni 1928 roku, odniosła ta polityka Anglji pewne sukcesy przez interwencję w Afganistanie i próby pokłócenia Afganistanu z Persją. Pod wpływem Anglji i pod pretekstem pomocy Amanullahowi przeciwko Bacze-Sakao zaczęła Persja dążyć do okupacji afganistańskiej prowincji Heratu. Masy ludowe Afganistanu i Persji odczuwają trwogę na widok tych skutków polityki angielskiej. ZSRR spodziewa się, iż rząd Persji podkreśli, iż niema nic wspólnego z dążeniem angielsko-perskiej reakcji do okupacji Heratu.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Izwiestja 13.IV podają, że konferencja KPBU zwróciła się z depeszą powitalną do międzynarodówki komunistycznej jako do „sztabu rewolucji światowej“.

Izwiestja 12.IV ogłaszają polityczną uchwałę konferencji partyjnej KPBU w Charkowie. Uchwała idzie całkowicie po linji poglądów C. K. WKP i, potępiając zwolenników Trockiego, wzywa do walki z opozycją prawicową, do utrzymania tempa uprzemysłowienia ZSRR, do rozwoju rolnictwa i czynników socjalistycznych w rolnictwie oraz do utrzymania bezwzględnej dyscypliny w partji.

Izwiestja 12.IV ogłaszają pismo powitalne konferencji KPBU do C. K. WKP. Hasłem pisma jest utrzymanie „jedności leninowskiej“ w szeregach komunizmu w ZSRR.

Izwiestja 12.IV podają, że liczni zwolennicy Trockiego w Tyflisie złożyli deklarację z prośbą o przyjęcie ich z powrotem do WKP. W deklaracji tej potępili byli trockiści Trockiego i jego poglądy.

Izwiestja 7.IV donoszą o wykryciu tajnej organizacji trockistów wśród pracowników tramwajów miejskich w Saratowie. Trzej trockiści, którzy należeli do tej organizacji, wyrazili skruchę i potępili poglądy Trockiego.

Prawda 10.IV w art. (Olchowego) p. t. „Trockizm a polityka partji“, omawia wyrażany przez zwolenników prawicowego odchylenia w stosunku do większości partyjnej zarzut, iż władze partji kierują swoją politykę gospodarczą i włościańską w stronę „trockizmu“. Pismo polemizuje z tym zarzutem, oświadczając, iż partja prowadzi równocześnine walkę z trockizmem i z opozycją prawicową, broniąc sojuszu z „średniakiem“, lecz występując przeciwko „kułakowi“. Różnica między partją a trockizmem polega na tem, iż trockiści zwalczają również „średniaka“, natomiast różnica między partją a prawicowem odchyleniem polega na dążeniu prawicowców do równouprawnienia „kułaka“. Powstanie prawicowego odchylenia pismo tłumaczy panicznym strachem pewnej części członków partji w obliczu piętrzących się trudności gospodarczych i aprowizacyjnych.

Prasa prowinncjonalna z pierwszej połowy kwietnia prowadzi obszerną polemikę przeciwko zwolennikom prawicowego odchylenia w partji, zaznaczając, iż opozycjoniści prawicowi przejęli metody trockistów i występują przeciwko władzom partyjnym, zarzucając tym władzom skrępowanie wolności i praw członków WKP.

Zaria Wostoka 27.III donosi o odwołaniu prawicowego opozycjonisty Ugarowa ze stanowiska prezesa rady związków zawodowych w Leningradzie.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Sierp 28.III. Trzeci zjazd rad Marchlewszczyzny. Przygotowania wojenne Polski faszystowskiej. — Tak wygląda nietylkalność poselska. — Nowy wypad faszyzmu polskiego.— Besarabja pod butem zaborców. — Władze rumuńskie organizują pogromy. — 10-lecie węgierskiej republiki radzieckiej. — Antysemityzm wytępili doszczętnie. — O kampanji siewów wiosennych w rejonach i radach narodowościowych. — Robotnicy i pracujące włościaństwo piętnują oszczerstwa Trockiego. — Konfesjonał — narzędziem walki politycznej i otumaniania mas (art. b. ks. Perkowicza). 31.III. Odchylenie prawicowe a walka klasowa na wsi. — Nowa napaść tercjarzy na szkołę polską. — Jakich sposobów używają kułacy, by oszukać i łatwiej wyzyskać biedotę. — Sejm faszystowski przy pracy.

Nowoje Wremia 10.IV. Zabójstwo w Baranowiczach (artykuł wst.).

Siegodnia 10.IV. Nowy występ marsz. Piłsudskiego w prasie (korespondencja Wołgina z Warszawy). — Przed prawosławnym soborem ekumenicznym (korespondencja Sergiejewa z Warszawy).

Wozroždenje 10.IV. Zbrodnia Apanasiewicza (korespondencja z Warszawy).

Nowoje Wremia 11.IV. Wyniki podróży (wywiad z gen. Kutiepowem). — 12.IV. Szulgin o antysemityźmie.

Nowoje Wremia 13.IV. Niekaralni zabójcy (o sprawie Apanasiewicza).

Słowo 14.IV. Pretensje polskich ukraininzatorów.

Gołos 12.IV. Komunikat organizacji „Bratstwo Russkoj Prawdy“ (o wydaleniu b. redaktora wileńskiego pisma „Nowaja Rossija“ Jakowlewa w Paryżu).

Siegodnia 14.IV. Przykład „kulturalnego zbliżenia“ (o stosunkach łotewsko-sowieckich).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.